ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΜΑΤΙΑ ΓΛΥΚΑ...

Μάτια γλυκὰ π' ἐχύσατε τὴ φλόγα στὴν ψυχή μου
κάτω ἀπ' τὴν ἀστροφεγγιὰ μιᾶς ἥσυχης νυχτιᾶς,
ἂν καὶ γιὰ μένα σβύσατε καὶ φύγατε· μαζύ μου
θὰ μείνετε σὰν ζωγραφιὰ ἀνάμνησης γλυκειᾶς.

* * *

Ἡ θύμησή μου ἀκράτητη γυρνᾶ στὰ περασμένα
στ' ἀγαπημένα μέρη μας στὴν πρώτη τὴ στιγμή,
π' ἀργὰ-γλυκὰ φωλιάσατε στὸ νοῦ μ' εὐτυχισμένα
καὶ στοργικὰ μοῦ γνέφατε στῆς νύχτας τὴ σιωπή.

* * *

Ὤ! πῶς μὲ σιννεπήρατε πλάνα ὡραῖα μάτια·
σὲ κάποιους κόσμους ξέμακρους, ψηλούς, ἰδανικούς,
ἐκεῖ π' ὑψώνονται τ' ἀχνά, τ' ἀέρινα παλάτια
σὲ μιὰ πορφύρ' ἀτέλειωτη, σιμὰ στοὺς οὐρανούς.

* * *

Σὰν ρόδινα χαμόγελα ξανοίξατε μπροστά μου
παράδεισους σαπφείρινους, γαλάζιους οὐρανοὺς
καὶ δεῖξατε καλόβουλα τ' ἀστέρι τοῦ ἔρωτά μου
ποὺ λαχταρῶντας ζήταγα στ' Ἀπείρου τοὺς βυθούς.

* * *

Καὶ πάντα ἡ λάμψ' ἡ περισσή, ἡ ξωτικιὰ θωριά σας
μέσ' στὴν ψυχή μ' ἀνάλαφρα ἐφώλιαζε κρυφὰ
καὶ κείνη μαγευότανε στὴ θεία ὀμορφιά σας
καὶ ξέσπαγε ἀκράτητη σὲ λόγια τρυφερά.

* * *

Μὰ ἡ Μοῖρα σὰν νὰ ζήλεψε τὴν ξέχωρή σας (χάρι
κι' ἀλλοίμονο σᾶς σφάλισε μὲ μιᾶς, παντοτεινὰ
κι' ἐμένα μ' ἀπαράτησε νὰ κλαίω αὐγὴ καὶ (βράδυ
τὰ μάτια ποὺ κλεισαν γιὰ μὲ καὶ δὲν θ' ἀνοί- (ξουν πειά.

ΜΙΧ. Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ

Κύλα, γκρινιάρη ποταμέ, κάτω ἀπ' τ' ἀρχαῖα (κάστρα
καὶ μέσ' τὰ θεῖα σου νερὰ ποὺ ἀντιφεγγίζουν (τ' ἄστρα
καὶ σμίγουνε στὶς δάφνες σου πουλιὰ καὶ πετα- (λοῦδες
κράτα τὰ λόγια ποὺ ἄκουσες καὶ τὰ μυστήρια (ποῦδες
ὅταν τὸ κάστρο ἀφίνανε κόρες γεμᾶτες νειάτα
καὶ στὰ νερά σου παίζανε, τὰ μυστικά τους (κράτα
καὶ ρίξ' τα στοῦ γιαλοῦ ποὺ πᾶς τὰ μυρωμένα (βάθη
μαργαριτάρια νὰ γενοῦν, κανεὶς νὰ μὴν τὸ μάθη.

Τρίπολις. Β. ΚΑΜΠΥΛΑΥΚΑΣ

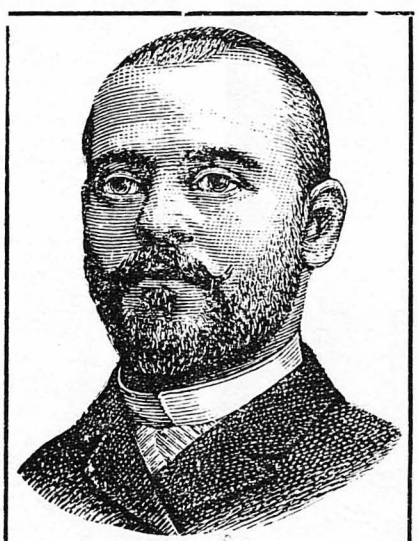

Ὁ Ἰωάννης Καμπούρογλους.

ΟΙ ΠΑΛΗΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

(Ὁ Ἄνθρωπος καὶ ὁ Δημοσιογράφος)

Ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Καμπούρογλους, ὁ περίφημος μεταφραστὴς τῆς «Νανᾶς» τοῦ Ζολᾶ, δὲν ἦταν μόνο ἕνας ἀπὸ τοὺς ξεχωριστοὺς συγχρόνους του λογίους, ἀλλὰ καὶ ὁ πιὸ ἀνήσυχος καὶ πρωτότυπος σ' ἐμπνεύσεις δημοσιογράφος τοῦ καιροῦ του.

Ὅταν ἐγύρισε στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ ταξεῖδι του στὴ Γερμανία, τὸ μόνο ὄνειρο ποὺ εἶχε ἦταν νὰ ἐκδώση ἐφημερίδα. Κι' ὅταν τοῦ πρότειναν οἱ οἰκεῖοι καὶ οἱ φίλοι του νὰ πιάση κανένα ἄλλο ἐπάγγελμα, αὐτὸς γύριζε ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό του κι' ἀπαντοῦσε στερεότυπα:

— Ἐφημερίδα... ἐφημερίδα. Αὐτὸς εἶνε ὁ προορισμός μου.

Τὸ ὄνειρο τοῦ νέου λογίου ἐπραγματοποιήθηκε χάρις στὸ συνεταιρισμὸ ποὺ ἔκανε μὲ τὸν ἀλησμόνητο Δ. Κορομηλᾶ. Ἐξέδοσαν λοιπὸν τὴν «Ἐφημερίδα», ἕνα ἀπὸ τὰ ἱστορικώτερα δημοσιογραφικὰ φύλλα τῆς ἐποχῆς τους.

Ψυχὴ τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδόσεώς της ὁ Καμπούρογλους. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ τὴν ἔγραφε σχεδὸν ὁλόκληρη ὁ ἴδιος, δὲν ἤθελε νὰ διαφημίζεται καὶ ἄφινε νὰ τὴ λέγουν «Ἐφημερίδα τοῦ Κορομηλᾶ».

* * *

Ἡ «Ἐφημερίς», ἀπὸ τὴν πρώτη χρονιὰ τῆς ἐμφανίσεώς της, ἔγινε τὸ μοναδικὸ καθημερινὸ ἀνάγνωσμα ὅλων τῶν οἰκογενειῶν τῆς πρωτευούσης. Καὶ ἡ πρωτοφανὴς αὐτὴ ἐπιτυχία της ὀφειλόταν κυρίως στὴν πρόνοια τοῦ Καμπούρογλου, νὰ ἱδρύση τὴ στήλη τῶν λεγομένων Κοινωνικῶν. Ἀπὸ κεῖ περνοῦσαν ὅλα τὰ περιστατικὰ τῶν οἰκογενειῶν ποὺ ἔπρεπε νὰ λάβουν δημοσιότητα, ὅπως γάμοι, βαπτίσεις, θάνατοι, ἀναχωρήσεις κλπ.

* * *

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦσαν ἄγνωστα ἀκόμη τὰ σημερινὰ τιτλοφόρα τῶν ἐφημερίδων καὶ τὰ νέα τῆς τελευταίας ὥρας. Ἑπομένως, ὅλες ἡ εἰδήσεις, σημαντικὲς ἢ ἀσήμαντες, κατεχωροῦντο στὴ στήλη τῶν Κοινωνικῶν, στὰ καλούμενα «Διαφοράκια». Στὴ στήλη αὐτὴ π.χ. μποροῦσε κανεὶς νὰ ἰδῆ, κάτω ἀπ' τὴ χειροτονία ἑνὸς ἐφημερίου, καὶ τὴν ἀκόλουθη ἀγγελία:

«Ἀνεχώρησε χθὲς ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ Βισβάδεν πρὸς λῆψιν λουτρῶν!».

Μποροῦσε νὰ διοριστῆ κανεὶς πρεσβευτής, νομάρχης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου, ἀλλὰ ὁ διορισμός του ἦταν... δῶρο ἄδωρο, ἂν δὲν ἀναγγελλόταν μὲ τὰ συνηθισμένα κοσμητικὰ ἐπίθετα στὴν «Ἐφημερίδα».

* * *

Ὁ Καμπούρογλους εἶχε τότε ἕνα φίλο, ὁ ὁποῖος δυσαρεστήθηκε μαζύ του, γιατὶ ὁ διορισμός του ὡς νομάρχου δημοσιεύτηκε στὴ στήλη τῶν Εἰδήσεων καὶ ὄχι στὰ περιζήτητα «Διαφοράκια».

— Μὰ δὲν κατάλαβες, βρὲ ἀδελφέ, γιατί τῶκαμα; τοῦ δικαιολογήθηκε ὁ Καμπούρογλους. Ἤθελα νὰ σ' εὐχαριστήσω περισσότερο, δίνοντας ἐπισημότερο χαρακτῆρα στὸ διορισμό σου.

— Ἂς ἔλειπε τέτοια προτίμησι. Ἐγὼ ἤθελα στὰ «Διαφοράκια»...

— Καλά, καλά! τὸν καθησύχασε ὁ Καμπούρογλους. Θὰ σὲ ἱκανοποιήσω... Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, ὁ νεοδιορισμένος νομάρχης, παίρνοντας τὴν «Ἐφημερίδα», διάβασε κατάπληκτος στὴ στήλη τῶν Κοινωνικῶν τὰ ἀκόλουθα:

«Κατὰ λάθος, ὅσα ἐγράψαμεν προχθὲς διὰ τὸν διορισμὸν ὡς νομάρχου τοῦ κ. Τάδε, παρεισέφρησαν εἰς τὰς Εἰδήσεις, ἀντὶ νὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν στήλην ταύτην τῶν Κοινωνικῶν Διαφόρων».

* * *

Ὁ Καμπούρογλους ἔδινε ἐξαιρετικὴ προσοχὴ στὴν κατάταξι τῶν Κοινωνικῶν. Ἐπρόσεχε π.χ. νὰ μὴ συμπίπτη ποτὲ μιὰ ἀγγελία γάμου μὲ μιὰ εἴδησι θανάτου. Ἐπίσης δὲν ἐννοοῦσε νὰ δημοσιεύη μὲ κανέναν τρόπο καὶ μὲ ὁποιαδήποτε ἀμοιβή, νεκρώσιμα ἢ μνημόσυνα σὲ γιορτάσιμες ἡμέρες, ὅπως τὰ Χριστούγεννα, τὶς Ἀποκρηὲς καὶ τὴ Λαμπρή.

* * *

Σχετικὰ μὲ τὴν παραπάνω ἰδιοτροπία τοῦ Καμπούρογλου, διηγοῦνται τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτο: Μιὰ χρονιά, κάποια ἀπ' τὶς τελευταῖες μέρες τῆς Ἀπόκρηας, εἶχε πεθάνει ἕνας ἐπιφανὴς πολιτευτής, καὶ ἦταν ἀνάγκη νὰ δημοσιευτῆ τὸ νεκρώσιμό του στὴν «Ἐφημερίδα».

Ὁ Καμπούρογλους ὅμως ἦταν ἀνένδοτος καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ βάλη.

— Δὲν παραβαίνω ἐγὼ τὸν ὅρο μου! ἔλεγε.

— Ἀλλὰ οἱ συγγενεῖς τοῦ μακαρίτου ἐπέμεναν:

— Μὰ πῶς θὰ μάθουν οἱ φίλοι μας τὴν ὥρα τῆς κηδείας, κύριε Καμπούρογλου;

Τότε ὁ Καμπούρογλους τοὺς ἐκύτταξε καλὰ στὰ μάτια καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς ἀμίμητα:

— Μὰ σήμερα βρέθηκε κι' αὐτὸς ὁ χριστιανὸς νὰ πεθάνη! Δὲν ἤξερε ὁ εὐλογημένος πῶς τέτοιες μέρες δὲν δημοσιεύω νεκρώσιμα;...

κεντρες φτωχογειτονιές, προσείλκυε ἀθῶα παιδάκια σὲ ἀπόμερες αὐλὲς καὶ τοὺς ἔκοβε τὸ λαιμό!...

* * *

Σχετικὴ μ' ὅλες αὐτὲς τὶς συνήθειες εἶνε καὶ ἡ συνήθεια τῶν κλεπτομανῶν, οἱ ὁποῖοι κλέβουν χωρὶς νἄχουν ἀνάγκη, μόνο καὶ μόνο γιατί τοὺς ἐξωθεῖ σ' αὐτὸ τὸ δεύτερο «ἐγώ» τους. Οἱ κλεπτομανεῖς εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνθρωποι εὔποροι, καμμιὰ φορὰ κι' ἑκατομμυριοῦχοι. Νὰ ἕνα σχετικὸ παράδειγμα:

Ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἀγγλικῆς ζωγραφικῆς τέχνης, «Ἡ Δούκισσα τοῦ Ντέβονσαϊρ», εἶχε κλαπεῖ ἄλλοτε κατὰ τὸν πιὸ μυστηριώδη τρόπο καὶ ἐπὶ εἰκοσιπέντε ὁλόκληρα χρόνια ἦταν ἀδύνατον νὰ ἀνακαλυφθῆ ποῦ βρισκόταν. Ἐπὶ τέλους, κατὰ τὸ 1900 πέθανε ἕνας πάμπλουτος Ἀμερικανὸς βιομήχανος καὶ σὲ μιὰ σοφίτα τοῦ σπιτιοῦ του βρέθηκε ἀπορριγμένος ὁ πολύτιμος αὐτὸς πίναξ. Ὁ ἑκατομμυριοῦχος Ἀμερικανός, παρ' ὅλο ποὺ μποροῦσε ν' ἀγοράση τὸν πίνακα ἂν ἤθελε νὰ τὸν ἀποχτήση, ριψοκινδύνευσε καὶ τὸν ἔκλεψε μόνος του, ἀπὸ κλεπτομανία.

Ἰδοὺ καὶ μιὰ ἄλλη περίπτωσις: Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς κοσμικώτερες εὐρωπαϊκὲς λουτροπόλεις, παρετηρεῖτο τακτικὰ ὅτι ἀπὸ τὰ σακκάκια τῶν λουομένων ἔλειπαν τὰ πορτοφόλια τους. Ἡ διεύθυνσις τῶν λουτρῶν ἐδιπλασίασε τὴν ἐπιτήρησί της, ἀλλὰ κανένας ἀπὸ τοὺς τακτικοὺς πελάτας της δὲν τῆς φάνηκε ὕποπτος, ὥσπου συνελήφθη, τέλος, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἕνας πλουσιώτατος Ἑλβετὸς ἔμπορος, ὁ ὁποῖος ἔμπαινε μέσα στὶς ξένες καμπίνες καὶ ἔπαιρνε κρυφὰ τὰ πορτοφόλια ἀπὸ τὰ σακκάκια τῶν λουομένων!...

Ὁ ἔμπορος αὐτός, στὸ δικαστήριο διεμαρτυρήθη ἐντόνως γιὰ τὴν κατηγορία ποὺ ἀπήγγειλαν ἐναντίον του. Καὶ εἶχε δίκηο, γιατὶ δὲν θυμόταν πραγματικῶς τίποτα, γιατὶ ἔκλεβε διατελῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ δευτέρου «ἐγώ» του. Στὸ ἄλλο φύλλο θὰ σᾶς διηγηθοῦμε μερικὰ ἀκόμη παραδείγματα.